

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Cywilizacja XIX i XX wieku (historia, kultura, sztuka) - ćwiczenia II, PG_00143944						
Kierunek studiów	Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski polski: 94% angielski: 6%		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Jan Daniluk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		50.0	82
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze zjawiskami i procesami dotyczącymi przekształceń w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym (wybrane zagadnienia) świata (w tym ziem polskich) w XIX-XX w., oraz ich znaczenie cywilizacyjne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KiIHL3_W04] Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu naukowego historyka, potrafi analizować i interpretować źródła historyczne oraz inne wytwory cywilizacji przydatne dla poznania danej epoki historycznej	Student jest w stanie dokonać analizy i interpretacji wskazanych źródeł typowych (tj. nowych lub występujących w zdecydowanej mierze w większej skali, niż w poprzednich epokach) dla cywilizacji XIX-XX w., a więc głównie prasy, memuarystyki, pocztówek, fotografii oraz filmu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[KiIHL3_U09] Potrafi brać udział w debacie; formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w zakresie znanej mu literatury fachowej	Potrafi brać udział w debacie; formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w zakresie znanej mu literatury fachowej dotyczącej najważniejszych procesów, zjawisk i wydarzeń, które miały miejsce w XIX i XX w.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KiIHL3_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie oraz w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii i kultury (szeroko pojętej cywilizacji) zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej, w odniesieniu do epoki XIX i XX w.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiIHL3_U08] Wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne potrafi komunikować się w języku polskim i/lub angielskim, przygotowując wystąpienia ustne i prace pisemne (prawidłowo opatrzone przypisami) z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dyscyplin nauki właściwych dla krajoznawstwa i turystyki historycznej	Student potrafi wykorzystać różne kanały i techniki komunikacyjne, a dzięki temu potrafi komunikować się w języku polskim i/lub angielskim, przygotowując wystąpienia ustne i prace pisemne (prawidłowo opatrzone przypisami) z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu problematyki związanej z cywilizacją XIX i XX w.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiIHL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	Student jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem kulturowym w odniesieniu do cywilizacji XIX-XX w., a także do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w tej epoce.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KiIHL3_U02] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych kultur oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych kultur oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym w odniesieniu do szczególnie skomplikowanych w tym zakresie dziejów świata w XIX i XX w.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiIHL3_U04] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	Student potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie wiedzę z zakresu cywilizacji XIX-XX w.: formułować dobór źródeł informacji, dokonać krytycznej ich analizy i syntezy, a także rozwiązać złożone i nietypowe problemy z wymienionego zakresu.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[KiIHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	Student ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu cywilizacji XIX-XX w. w odniesieniu do ziem polskich, zarówno w ujęciu chronologicznym jak i problemowym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KiTHL3_W01] Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą Europy	Student ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu cywilizacji XIX-XX w. w szczególności w odniesieniu do Europy, zarówno w ujęciu chronologicznym jak i problemowym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[KiTHL3_U12] Potrafi planować pracę zespołu oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	Potrafi planować pracę zespołu oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) w odniesieniu do wybranych tematów dotyczących problematyki cywilizacji XIX-XX w.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	Teorie cywilizacji (XIX-XX w.) Demografia i języki świata, nowe media i narzędzia komunikacji (w tym rewolucja informacyjna). Zmiany w postrzeganiu i liczeniu czasu (reformy kalendarzy, wprowadzenie stref czasowych), wpływ polityki i ideologii na te procesy. Zmiany w postrzeganiu i określania przestrzeni: tzw. ostatnie wielkie odkrycia geograficzne (Afryka, Arktyka i Antarktyka) oraz eksploracje (oceanów, szczytów górskich, kosmosu). Urbanizacja i ewolucja miast. Rodzaje, przyczyny i skutki wojen (w tym tzw. hegemonicznych o charakterze konfliktów światowych). Narodziny i funkcjonowanie gospodarki światowej oraz popkultury. Znaczenie w historii świata (XIX-XX w.) Imperium Brytyjskiego, USA, ZSRR/Rosji oraz Chin.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości z historii Polski i powszechnej XIX i XX wieku.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	praca studenta na zajęciach	51.0%	15.0%
	tzw. wejściówki	51.0%	25.0%
	kolokwium	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Wybrane fragmenty: <i>Bieguny Ziemi. Arktyka i Antarktyda. Wielka pustka pełna historii.</i> Pomocnik Historyczny, bezpłatny dodatek tygodnika "Polityka" nr spec. 4/2012. Dolecka M., <i>Pozycja języka angielskiego na świecie</i> , "Białostockie Archiwum Językowe" 2002, nr 2, s. 41-54. Duncan D.E., <i>Historia kalendarza. Jak człowiek nauczył się określać czas</i> , Warszawa 2002. <i>Historia XX wieku</i> , pod red. R.W.Bullieta, Warszawa 2001. <i>Historia Chińczyków. Cztery tysiące lat największej cywilizacji Dalekiego Wschodu.</i> Pomocnik Historyczny, bezpłatny dodatek tygodnika "Polityka" nr spec. 5/2022. <i>Imperium Brytyjskie. Od kolonizacji Ameryki po referendum szkockie.</i> Pomocnik Historyczny, bezpłatny dodatek tygodnika "Polityka" nr spec. 1/2012. "Karta. Kwartalnik historyczny" 2020, nr 105 - temat: "Esperanto 1887-2020" Osterhammel J., <i>Historia XIX w. Przeobrażenia świata</i> , Poznań 2013 <i>Stany Zjednoczone Ameryki. Jak rodziła się potęga od herbatki bostońskiej 1773 do pierwszej wojny światowej 1914.</i> Pomocnik Historyczny, bezpłatny dodatek tygodnika "Polityka" nr spec. 4/2012. Pawluczuk W., <i>Teorie cywilizacji. Wprowadzenie. Część I: systemy teoretyczne</i> , Białystok 2008. Tyszkiewicz J., Czapiewski E., <i>Historia powszechna. XX wiek</i> , Warszawa 2011. <i>Zimna wojna 1946-1991.</i> Pomocnik Historyczny, bezpłatny dodatek tygodnika "Polityka" nr spec. 1/2016.	
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Dillon M., <i>Chiny. Historia współczesna</i>, Warszawa 2012. • Haywood J., Catchpole B., Hall S., Barrat E., <i>Atlas dziejów świata</i>, Warszawa 2001. • Mawdsley E., <i>II wojna światowa. Nowe ujęcie</i>, Kraków 2011. • Paine L., <i>Morze i cywilizacja. Morskie dzieje świata</i>, Warszawa 2022. • Weiner T., <i>Szaleństwo i chwała: wojna polityczna między Stanami Zjednoczonymi a ZSRR 1945-2000</i>, Poznań 2022. 	
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Wymień 4 dowolne państwa, które w XIX i XX w. wprowadziły formalnie kalendarz gregoriański. Wyjaśnij okoliczności wprowadzenia tych zmian (podaj też lata) i porównaj motywacje stojące za wprowadzeniem tych reform w wybranych państwach. 2. Czy wielkość (liczebność mieszkańców) miasta jest jego atutem (szansą rozwoju), czy raczej zagrożeniem (wyzwaniem)? Odpowiedź szeroko uzasadnij, podając przynajmniej 3 konkretne przykłady z historii XIX-XX w. 3. Podaj różnice między pojęciami: Arktyka, Antarktyda i Antarktyka. 4. Jakie zagrożenie, a jakie szanse widzieli współcześni w idei języka esperanto? Skąd brały się te obawy/ nadzieje? 5. Czym były tzw. wojny bananowe i czym się charakteryzowały? Wskaż na mapie region, w którym się toczyły. 6. Skąd wzięła się nazwa "hiszpanka" dla epidemii grypy po I wojnie światowej?
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.